

ଏହା କ'ଣ

ଯବକ୍ଷାର ସାର ଅଭାବ ଥିବା ଫସଲରୁ କମ୍ ଅମଳ ମିଳିଥାଏ ।

ଏହା କାହିଁକି ଓ କେଉଁଠି ଘଟିଥାଏ

ଧାନ ଫସଲରେ ଯବକ୍ଷାର ଅଭାବ ଏକ ସାଧାରଣ ସମସ୍ୟା ଅଟେ । ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ଯବକ୍ଷାର ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରା ନଯାଇ ଆଧୁନିକ କିସମର ଧାନଚାଷ କରାଯାଉଥିବା ସମସ୍ତ ଜମିରେ ଏ ସମସ୍ୟା ଦେଖା ଯାଇଥାଏ ।

ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣର ଯବକ୍ଷାର ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଭୁଲ୍ ସମୟରେ ବା ଭୁଲ୍ ଢଙ୍ଗରେ ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗୁଁ ଯବକ୍ଷାର ଅଭାବଜନିତ ସମସ୍ୟା ଦେଖାଯାଇପାରେ ।

କିପରି ଚିହୁଟ କରାଯିବ

ଫସଲରେ କିଛି ବ୍ୟତିକ୍ରମ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲେ ନଜର ପକାନ୍ତୁ । ଯବକ୍ଷାର ସାର ଅଭାବ ଥିବା ଫସଲ ରୂଗ୍ଣ ଓ ବିବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ଲକ୍ଷଣମାନ ହେଲା :

- ତଳ ପତ୍ର ବା ସମଗ୍ର ଗଛ ହଳଦିଆ ହୋଇଯାଏ
- ତଳ ପତ୍ର, ଏପରିକି ବେଳେବେଳେ ସମସ୍ତ ପତ୍ର ଇଷତ୍ ସବୁଜ ହୁଏ ଓ ପତ୍ରର ଅଗ୍ରଭାଗ ଶ୍ୱଖଯାଇଥାଏ
- ସମଗ୍ର କିଆରୀ ହଳଦିଆ ଦେଖାଯାଏ

କିଆରୀରେ ନିମ୍ନ ଲକ୍ଷଣମାନ ଦେଖାଯାଉଛି କି ନାହିଁ ତଦାରଖ କରନ୍ତ :

- ଯବକ୍ଷାର ଅଭାବ ଉହଟ ହେଲେ ପତ୍ର ମରିଯାଏ । କେବଳ କଅଁଳ ପତ୍ର ସବୁଜ ଥାଏ । ଯବକ୍ଷାର ଅଭାବ ଥିବା ଗଛର ପତ୍ର ସରୁ, କ୍ଷୁଦ୍ର, ଅନ୍ଧ ଲୟା, ସିଧା ଓ ଇଷତ୍ ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗର ହୋଇଥାଏ ।
- ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ ହେଲା ପିଲ ସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସ ଓ କେଣ୍ଡାରେ ଶସ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସ ପାଇବା ।
- ଯବକ୍ଷାର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ କମ୍ କେଣ୍ଡା ହେବା କାରଣରୁ ଅମଳ ହ୍ରାସ ପାଇଥାଏ ।

ଯବକ୍ଷାର ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇ ନଥିଲେ ଗଛର ପତ୍ର ହଳଦିଆ ସବୁଜ ରଙ୍ଗର ହୋଇଯାଏ

ଯବକ୍ଷାର ଅଭାବ ଥିବା ଗଛରେ ପତ୍ର ଛୋଟ ହୁଏ, ଗଛ ରୁଗୁଡ଼ିଆ ପଡ଼େ ଓ ପିଲଙ୍ଖ୍ୟା ହାସ ପାଇଥାଏ

ଯବକ୍ଷାର ଅଭାବଜନିତ ଲକ୍ଷଣ ଗନ୍ଧକ ଅଭାବ ଜନିତ ଲକ୍ଷଣ ସହିତ ଭ୍ରମ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଗନ୍ଧକ ଅଭାବଜନିତ ଲକ୍ଷଣ ବିଶେଷ ଭାବେ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ ଓ ପ୍ରଥମେ କଅଁଳ ପତ୍ରରେ ଦେଖାଯାଇ ପରେ ସମସ୍ତ ପତ୍ରକୁ ବ୍ୟାପିଥାଏ । ଅଳ୍ପ ମାତ୍ରାରେ ଯବକ୍ଷାର ଅଭାବ ଜନିତ ଲକ୍ଷଣ ବେଳେବେଳେ ଲୌହ ଅଭାବ ଜନିତ ଲକ୍ଷଣ ପରି ଦେଖାଯାଏ, କିନ୍ତୁ ଲୌହ ଅଭାବଜନିତ ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରଥମେ କଅଁଳ ପତ୍ରରେ ଦେଖାଯାଏ ।

ଏହି ଖାଦ୍ୟସାର ଅଭାବ ବିଷୟରେ ନିର୍ଣ୍ଣିତ ହେବା ପାଇଁ ମାଟି ଓ ଉଦ୍ଭିଦର ନମୁନା ଆଣି ଗବେଷଣାଗାରରେ ପରୀକ୍ଷା କରକ୍ତ ।

କିପରି ପରିଚାଳନା କରାଯିବ

- ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ଯଥେଷ୍ଟ ଯବକ୍ଷାର ସାର ଗ୍ରହଣ କରିବା କ୍ଷମତା ନଥିବା କିସମରେ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଯବକ୍ଷାର ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ସାଧାରଣ କିସମ ତୁଳନାରେ ସଙ୍କର ଜାତୀୟ କିସମ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଯବକ୍ଷାର ସାର ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ ।
- ପ୍ରତି କିସମକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବଧାନରେ ବୁଣକ୍ତୁ / ରୁଅକ୍ତୁ । ଆବଶ୍ୟକତା ଠାରୁ କମ୍ ସଂଖ୍ୟାରେ ଗଛ ରହିଲେ ଯବକ୍ଷାର ସାର ଫସଲ ଦ୍ୱାରା ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇ ନଥାଏ ।
- ରୋଇବା ବା ବୁଣିବା ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥରରେ ଉନଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ଯବକ୍ଷାର ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ରୁଆଧାନ ଓ ବୁଣାଧାନ ପାଇଁ ଯବକ୍ଷାର ସାର ପ୍ରୟୋଗ ପଦ୍ଧତି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ ।
- ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ଜଳ ପରିଚାଳନା କରନ୍ତୁ । ଯବକ୍ଷାର ସାର ଡିନାଇଟ୍ରିଫିକେସନ ନହେବା ପାଇଁ ଜମିରେ ଠିଆ ପାଣି ରଖନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ଯବକ୍ଷାର ସାର ପ୍ରୟୋଗ ପରେ କିଆରୀରୁ ବାହାରକୁ ପାଣି ବହି ଯାଉଥିଲେ ସାର ନଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ ।
- ରୋଗପୋକ ନିରୋଧି ଉନୃତ ବିହନକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବଧାନରେ ବୃଣି / ରୋଇ ଉପଯୁକ୍ତ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା ସହିତ ଏକ ସ୍ୱସ୍ଥ ଫସଲ ଉପୁଜାକ୍ତ ।
- ଯବକ୍ଷାର ସାର ପାଇଁ ଧାନ ଫସଲ ସହିତ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରୁଥିବା ଅନାବନା ଘାସ ଦମନ କରନ୍ତୁ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଦେଖରୁ:

ଧାନ ଫସଲ ପଦ୍ଧତି ଆଧାରିତ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର www.rkbodisha.in

IRRI

ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାନ ଆଧାରିତ ଫସଲ ପଦ୍ଧତିର ଉତ୍ପାଦିକତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି

Website: www.rkbodisha.in , Email: contact@rkbodisha.in